

De brief aan de Hebreeën

¹ In het verleden heeft God op allerlei verschillende manieren tot onze voorouders gesproken via de profeten.

² Maar nu, aan het einde van de tijd, spreekt Hij tot ons door de Zoon, die door Hem is aangesteld tot uiteindelijke eigenaar van alles wat bestaat. Ook heeft Hij door Hem het heelal gemaakt.

³ De Zoon is de afstraling van Gods luister en de afspiegeling van zijn wezen. Hij onderhoudt alles wat bestaat met zijn krachtig bevel en nadat Hij het mogelijk heeft gemaakt om van onze zonden te worden gereinigd, heeft Hij plaatsgenomen aan de rechterzijde van de allerhoogste Majesteit.

⁴ De Zoon heeft een hogere positie verkregen dan de engelen, en een naam die de hunne overstijgt.

⁵ Immers, tegen wie van de engelen heeft God ooit gezegd: “Jij bent mijn Zoon, vandaag heb Ik Je verwekt”, of ook: “Ik zal zijn Vader zijn en Hij zal mijn Zoon zijn”?

⁶ Bovendien zei God, toen Hij de Eerstgeboren Zoon naar de wereld stuurde: “Hem moeten al Gods engelen aanbidden.”

⁷ Over de engelen zegt God: “Hij maakt dat zijn engelen zijn als de wind en zijn dienaren als vuurvlammen”,

⁸ maar over de Zoon zegt Hij: “Uw troon, o God, houdt stand voor eeuwig en altijd” en: “U heerst in alle rechtvaardigheid over uw koninkrijk.

⁹ U houdt van gerechtigheid en haat wet-teloosheid. Daarom, o God, heeft uw God U boven uw metgezellen gesteld en U met vreugde gezalfd als met olie."

¹⁰ Ook zegt God: "In het begin legde U, Heer, de fundering van de aarde; ook de hemelen zijn door U gemaakt.

¹¹ Zij zullen vergaan, maar U blijft bestaan. Als een kledingstuk zullen ze verslijten.

¹² Als een mantel zal U hen oprollen, als een kledingstuk zullen ze worden verwisseld; maar U blijft altijd dezelfde en er komt geen einde aan uw bestaan."

¹³ Tegen wie van de engelen heeft God ooit gezegd: "Neem plaats aan mijn rechterzijde, totdat Ik je vijanden aan je heb onderworpen."?

¹⁴ Integendeel, alle engelen zijn geesten in dienst van God; ze worden uitgezonden ten behoeve van de mensen die de redding zullen ontvangen.

2

¹ Om die reden moeten we meer aandacht schenken aan de boodschap die we gehoord hebben, opdat we niet uit koers raken.

² De boodschap die eertijds door engelen werd overgebracht had zoveel gezegd dat iedere overtreding en alle ongehoorzaamheid rechtmatig werd bestraft.

³ En als wij zoiets belangrijks als de redding zouden negeren, hoe zouden wij dan ontkomen? Immers, de redding werd aangekondigd door de

Heer, is voor ons bevestigd door de mensen die de aankondiging hoorden,

⁴ en wordt door God bekrachtigd met wonderen, tekenen, allerlei machtige daden en met gaven van de Heilige Geest, die Hij naar eigen believen uitdeelt.

⁵ God heeft de toekomstige wereld, waarover wij het hier hebben, niet onder het gezag van engelen geplaatst.

⁶ Integendeel, iemand heeft ergens verklaard: "Wat is de mens dat U aan hem denkt, of het mensenkind, dat U zich om hem bekommert?"

⁷ U heeft hem korte tijd onder de engelen geplaatst, U heeft hem gekroond met luister en eer.

⁸ Alles heeft U onder zijn gezag gesteld." Als alles onder zijn gezag is gesteld, is er niets dat niet onder zijn gezag valt. Toch zien we momenteel nog niet dat alles onder zijn gezag is gesteld.

⁹ Wel zien we dat Jezus, die korte tijd onder de engelen is geplaatst, met luister en eer is gekroond omdat Hij de dood heeft ondergaan. Hij is dus, omdat God genadig is, voor iedereen gestorven.

¹⁰ God, voor Wie en dankzij Wie alles bestaat, wil velen als zijn kinderen laten delen in zijn luister. Daarom vond Hij het gepast dat Jezus, die hun redding bewerkstelligde, zijn einddoel zou bereiken door te lijden.

¹¹ Hij die heilig maakt en zij die door Hem heilig gemaakt worden, komen allen voort uit dezelfde Vader. Daarom schaamt Jezus zich niet, hen zijn broeders en zusters te noemen.

¹² Hij zegt namelijk: “Ik zal aan mijn broeders en zusters bekendmaken wie U bent; ik zal U lofzingen in de samenkomst.”

¹³ En ook: “Op Hem stel ik mijn vertrouwen”, en verder: “Hier ben ik met de kinderen die God Mij heeft gegeven.”

¹⁴ Omdat deze kinderen mensen van vlees en bloed zijn, is Hij mens geworden zoals zij, om door zijn sterven de heerser over de dood – dat is de duivel – te onttronen.

¹⁵ Zo heeft Hij hen bevrijd, die wegens hun angst voor de dood hun leven lang als slaven hadden geleefd.

¹⁶ Het is duidelijk dat Hij niet engelen te hulp schiet, maar de afstammelingen van Abraham.

¹⁷ Daarom moest Hij in alle opzichten aan zijn broeders en zusters gelijk worden, om als een genadige, trouwe hogepriester in dienst van God vergeving van zonden tot stand te brengen voor het volk.

¹⁸ Omdat Hij zelf heeft geleden toen Hij op de proef werd gesteld, is Hij in staat om bij te staan wie ook op de proef gesteld worden.

3

¹ Daarom, aan God toegewijde broeders en zusters, deelgenoten aan de hemelse roeping, bedenk dat Jezus, de apostel en hogepriester van het geloof dat wij belijden,

² trouw was aan Degene die Hem had aangesteld, zoals ook Mozes trouw dienst heeft gedaan in heel Gods huis.

³ Maar zoals de bouwer van een huis meer eer krijgt dan het huis zelf, zo verdient Jezus meer eer dan Mozes.

⁴ Ieder huis wordt door iemand gebouwd, maar de bouwer van alles is God.

⁵ Door trouw zijn taak als dienaar in heel Gods huis te vervullen, getuigde Mozes van hetgeen later verkondigd zou worden.

⁶ Christus daarentegen is trouw als de Zoon die over het huis is aangesteld. En dat huis zijn wij, als wij tenminste blijmoedig vasthouden aan de verwachting waarop we zo fier zijn.

⁷ Daarom, zoals de Heilige Geest zegt: “Als jullie vandaag zijn stem horen,

⁸ wees dan niet eigenzinnig, zoals bij de opstand in de woestijn, toen jullie Mij uitdaagden.

⁹ Hoewel jullie voorouders mijn daden hadden gezien, daagden ze Mij uit en tergden ze Mij,

¹⁰ veertig jaar lang. Daarom werd Ik kwaad op die mensen. Ik zei: ‘Hun hart dwaalt voortdurend af, in plaats van de weg te volgen die Ik wijs.’

¹¹ Ik was zo kwaad dat Ik zwoer dat ze de rust die Ik aanbied nooit zouden ervaren.”

¹² Zorg er dus voor, broeders en zusters, dat niemand van jullie zich met een zondig, ongelovig hart afkeert van de God die het leven geeft.

¹³ Moedig elkaar iedere dag aan, zolang we het nog over “vandaag” kunnen hebben, opdat niemand van jullie zich door zonde laat misleiden en eigenzinnig wordt.

¹⁴ Wij mogen delen in alles wat van Christus is,

als we tenminste tot het einde stevig vasthouden aan onze aanvankelijke overtuiging.

¹⁵ Zoals er is gezegd: “Als jullie vandaag zijn stem horen, wees dan niet eigenzinnig.”

¹⁶ Wie waren het die in opstand kwamen hoewel ze Gods stem hadden gehoord? Waren dat niet allen die onder leiding van Mozes uit Egypte waren vertrokken?

¹⁷ En op wie was God veertig jaar lang kwaad? Waren dat niet zij die hadden gezondigd en van wie de lijken in de woestijn zijn achtergebleven?

¹⁸ En aan wie verklaarde God dat ze de rust die Hij aanbiedt niet zouden ervaren? Waren dat niet zij die ongehoorzaam waren?

¹⁹ We zien dus dat ze die rust niet konden ervaren wegens hun ongelooft.

4

¹ De belofte dat we de rust die God aanbiedt mogen ervaren is nog steeds van kracht. Waak er dus over dat niemand van jullie alsnog blijkt tekort te schieten.

² Want net als zij eertijds, hebben ook wij het goede nieuws gehoord. Het horen van de boodschap heeft hen echter niet gebaat, omdat het horen bij hen niet gepaard ging met geloof.

³ Wij die tot geloof gekomen zijn, hebben die rust wél ervaren. Het is zoals God heeft gezegd: “Ik was zo kwaad dat Ik zwoer dat ze de rust die Ik aanbied nooit zouden ervaren.” En dat terwijl Gods werk al sinds de schepping van de wereld af is.

⁴ Hij zegt ergens over de zevende dag: “En op de zevende dag vond God rust van al het werk dat Hij gedaan had.”

⁵ Maar hier lezen we: “Ze zullen de rust die Ik aanbied nooit ervaren.”

⁶ De mogelijkheid om die rust te ervaren bestaat dus nog, maar zij die aanvankelijk het goede nieuws over de rust hadden gehoord, mochten die niet ervaren.

⁷ Daarom heeft God opnieuw een dag aangeduid die als “vandaag” geldt. Zoals we hebben gezien zei Hij veel later bij monde van David: “Als jullie vandaag zijn stem horen, wees dan niet eigenzinnig.”

⁸ Als Jozua hun die rust zou hebben gegeven, dan zou God later niet over een tweede kans hebben gesproken.

⁹ Er blijft dus een sabbatsrust beschikbaar voor Gods volk.

¹⁰ Want wie Gods rust heeft ervaren, mag rust vinden van het werk dat hij heeft gedaan, zoals God rust vond van het werk dat Hij had gedaan.

¹¹ Laten we daarom ons best doen om die rust te ervaren – laat niemand te gronde gaan door het voorbeeld van ongehoorzaamheid te volgen dat de Israëlieten destijds hebben gegeven.

¹² Wat God zegt is namelijk levend, krachtig en scherper dan eender welk tweesnijdend zwaard. Het snijdt diep, tot waar zowel ziel en geest als gewrichten en merg elkaar raken, en het kan onze diepste gedachten en motieven ontleden.

¹³ Niets van wat geschapen is, is voor Hem verborgen; het is allemaal open en bloot zichtbaar voor Hem aan Wie we verantwoording zullen

moeten afleggen.

¹⁴ Wij hebben een verheven hogepriester, die de hemel is binnengegaan: Jezus, de Zoon van God. Laten we daarom vasthouden aan het geloof dat we belijden.

¹⁵ Wij hebben immers geen hogepriester die niet kan meevoelen met onze zwakheden, maar een die in alle opzichten net als wij op de proef is gesteld, echter zonder te zondigen.

¹⁶ Laten we daarom vrijmoedig de troon van de genadige God benaderen, opdat we, telkens wanneer we hulp nodig hebben, mededogen en genade mogen ontvangen.

5

¹ Iedere hogepriester wordt uit de mensen gekozen en wordt aangesteld om hen bij God te vertegenwoordigen door geschenken en offers te brengen voor hun zonden.

² Omdat de hogepriester zelf ook maar een zwak mens is, kan hij begrip opbrengen voor wie uit onwetendheid iets verkeerd heeft gedaan.

³ Daarom moet hij niet enkel offers brengen voor de zonden van het volk, maar ook voor zijn eigen zonden.

⁴ Niemand eigent zich die waardigheid toe; men wordt er door God voor geroepen, zoals Aäron destijds.

⁵ Dit geldt ook voor Christus. Hij kende zichzelf niet de eer toe om hogepriester te worden, het was God die tegen Hem zei: "Jij bent mijn Zoon, vandaag heb Ik Je verwekt."

⁶ Elders zegt Hij: "Jij bent priester voor altijd, zoals Melchizedek."

⁷ Toen Jezus nog op aarde was, bad en smeekte Hij onder luid geroep en onder tranen tot de God die Hem van de dood kon redden. En Hij werd verhoord wegens zijn grote eerbied voor God.

⁸ Hoewel Hij de Zoon van God was, moest Hij, door te lijden, ervaren wat gehoorzaamheid betekent.

⁹ En toen Hij zijn einddoel had bereikt, werd Hij de bron van eeuwige redding voor allen die Hem gehoorzamen,

¹⁰ omdat Hij door God was uitgeroepen tot hogepriester zoals Melchizedek dat was.

¹¹ Hierover kunnen we veel meer zeggen, maar het is moeilijk uit te leggen omdat jullie zo traag van begrip zijn.

¹² Jullie hadden allang leraars moeten zijn, maar in plaats daarvan hebben jullie nood aan iemand die jullie opnieuw de eerste beginselen kan bijbrengen van de dingen die God heeft geopenbaard. Jullie hebben melk nodig in plaats van vast voedsel.

¹³ Ieder die van melk leeft, heeft nog niet geleerd wat goed en kwaad is; hij is nog een baby.

¹⁴ Maar voor volwassenen is er vast voedsel; omdat zij hun inzicht door gebruik hebben geoefend, kennen zij het onderscheid tussen goed en kwaad.

6

¹ Laten we daarom de beginselen van het onderwijs over Christus achter ons laten en ons volop richten op het volwassen-zijn. We gaan dus

niet opnieuw het fundament leggen, dat bestaat uit de bekering van het gedrag dat tot de dood leidt, en uit het geloof in God,

² evenals de leer over de doop, de handoplegging, de verrijzenis van de doden en de eeuwige veroordeling.

³ Laten we dat dus doen, als God het toelaat.

⁴ Het is namelijk onmogelijk voor iemand wiens ogen zijn geopend en die van het hemelse geschenk heeft geproefd, die deel heeft gekregen aan de Heilige Geest,

⁵ die van de goedheid van Gods woorden en de kracht van de toekomstige wereld heeft geproefd,

⁶ en die vervolgens afvallig is geworden, om zijn bekering over te doen. Zo zou je immers de Zoon van God opnieuw kruisigen en schande aandoen.

⁷ Land waarop dikwijls regen valt en dat voor de landbouwers nuttige gewassen oplevert, wordt door God gezegend.

⁸ Maar als het doornen en distels voortbrengt, is het waardeloos en loopt het de kans om vervloekt te worden en uiteindelijk te worden verbrand.

⁹ Beste vrienden, wij spreken wel zo, maar we zijn ervan overtuigd dat jullie iets beters wacht – jullie redding.

¹⁰ God is niet onrechtvaardig; Hij zal niet vergeten wat jullie uit liefde voor Hem hebben gedaan door je medechristenen keer op keer bij te staan.

¹¹ Het is ons verlangen dat ieder van jullie tot het einde toe dezelfde ijver aan de dag zal leggen

en dat onze verwachting volkomen zal worden verwezenlijkt.

¹² Word dus niet passief, maar neem een voorbeeld aan degenen die het beloofde hebben verkregen door te geloven en geduldig te zijn.

¹³ Toen God zijn belofte aan Abraham deed, kon Hij niet zweren bij iemand die belangrijker was dan Hij. Daarom zwoer Hij bij zichzelf:

¹⁴ “Ik zal je met zegeningen overladen en je talloze afstammelingen geven.”

¹⁵ En zo, door geduld te hebben, heeft Abraham het beloofde verkregen.

¹⁶ Mensen zweren altijd bij iemand die belangrijker is dan henzelf, en ieder menselijk geschil kan worden beslecht door een verklaring met een eed te bekrachtigen.

¹⁷ En omdat God wilde dat zij die het beloofde zouden ontvangen er goed van doordrongen zouden zijn dat zijn plan niet zou veranderen, bekrachtigde Hij zijn belofte met een eed.

¹⁸ Voor ons die onze toevlucht hebben genomen tot de God die onmogelijk zou liegen, vormen deze onherroepelijke eed en belofte een sterke aansporing om vast te houden aan onze toekomstverwachting.

¹⁹ Die is als een anker voor onze ziel; ze ligt vast, is betrouwbaar en geeft toegang tot de ruimte achter het tempelgordijn,

²⁰ waar Jezus, die voor eeuwig een hogepriester als Melchizedek is geworden, vóór ons en ten behoeve van ons is binnengegaan.

7

¹ Het was deze Melchizedek – koning van Salem en priester van God, de Allerhoogste – die Abraham tegemoet ging en zegende toen deze de koningen had verslagen.

² Abraham gaf hem toen een tiende deel van de buit. Ten eerste betekent de naam Melchizedek: koning die gerechtigheid brengt. Ten tweede is hij koning van Salem; dat wil zeggen: koning die vrede brengt.

³ Zijn vader, moeder of stamboom worden niet vermeld en ook niet zijn geboorte of overlijden. Daarin lijkt hij op de Zoon van God: hij blijft voor altijd priester.

⁴ Bedenk eens hoe belangrijk hij was: zelfs Abraham, de stamvader van ons volk, gaf hem een tiende deel van zijn buit.

⁵ De Wet stipuleert dat de afstammelingen van Levi die priester worden, tienden moeten heffen van het volk, dus van hun eigen mensen, hoewel die van Abraham afstammen.

⁶ Maar deze man die niet van Levi afstamde, hief toch een tiende deel van Abraham, aan wie de beloften waren gedaan, en zegende hem.

⁷ Zoals niemand ontkent, is het altijd de mindere die door de meerdere wordt gezegend.

⁸ Gewoonlijk worden tienden geheven door sterfelijke mensen, maar in het geval van Melchizedek wordt verklaard dat hij nog leeft.

⁹ Men kan zeggen dat Levi, die tienden ontving, zelf ook tienden heeft betaald via Abraham,

¹⁰ aangezien hij zich nog in Abrahams lichaam bevond toen Melchizedek Abraham tegemoet

ging.

¹¹ Als het Levitische priesterschap, waaronder het volk Israël de Wet had ontvangen, volmaakt geweest zou zijn, dan zou er toch geen nood zijn aan de komst van een andere priester, die is zoals Melchizedek en niet zoals Aäron?

¹² Want een wijziging van het priesterschap vereist ook een wijziging van de wetgeving.

¹³ Die andere priester over Wie het hier gaat, behoorde tot een andere stam. Niemand van die stam heeft ooit dienstgedaan bij het altaar.

¹⁴ Het is duidelijk dat onze Heer afstamde van Juda, en over die stam heeft Mozes niets gezegd in verband met priesters.

¹⁵ Maar het wordt nog duidelijker wanneer we bedenken dat Hij, de andere priester die gekomen is, op Melchizedek lijkt.

¹⁶ Hij is niet priester geworden op basis van een regel die menselijke afstamming vereist, maar door de kracht van zijn onvergankelijk leven.

¹⁷ Er wordt namelijk over Hem verklaard: “Jij bent priester voor altijd, zoals Melchizedek.”

¹⁸ Er wordt dus een eerder voorschrift afgeschaft omdat het niet doeltreffend of nuttig is –

¹⁹ de Wet heeft immers in geen enkel opzicht het volkomene gebracht – en vervangen door de verwachting van iets beters.

²⁰ Dit is trouwens niet gebeurd zonder dat er een eed werd gezworen. Anderen zijn priester geworden zonder dat er sprake was van een eed.

²¹ Jezus daarentegen werd priester met een eed, toen van Hem werd gezegd: “De Heer heeft

gezworen en Hij zal het niet herroepen: Jij bent priester voor altijd."

²² Daarom staat Jezus garant voor een beter verbond.

²³ Er zijn veel Levitische priesters geweest; omdat ze stierven konden zij hun dienst niet voortzetten.

²⁴ Maar omdat Jezus er altijd zal zijn, blijft Hij voor altijd priester.

²⁵ Daarom is Hij volkomen in staat om de mensen te helpen die via Hem God benaderen; Hij is immers altijd in leven om voor hen te pleiten.

²⁶ Hij is het soort hogepriester dat wij nodig hadden: zuiver, schuldloos en onbedorven, anders dan de zondige mensen en verheven tot de hoogste plaats in de hemel.

²⁷ In tegenstelling tot de andere hogepriesters hoeft Hij niet elke dag offers te brengen, eerst voor zijn eigen zonden en vervolgens voor die van het volk. Toen Hij zichzelf offerde, deed Hij dat immers eens en voor altijd.

²⁸ De mensen die op grond van de Wet als hogepriesters zijn aangesteld, zijn zwak, maar de Zoon is aangesteld op grond van de eed die na de Wet kwam, en Hij is de eeuwige, volmaakte hogepriester.

8

¹ Wat we tot nu toe hebben besproken komt hierop neer: we hebben een hogepriester die aan de rechterzijde van de koningstroon in de hemel heeft plaatsgenomen,

² en die dienstdoet in het heiligdom, de ware tabernakel, de tent die niet door mensen maar door de Heer is opgericht.

³ Iedere hogepriester wordt aangesteld om geschenken en offers te brengen, en ook deze Hogepriester moest iets hebben om te offeren.

⁴ Als Hij op aarde zou zijn, zou Hij zelfs geen priester zijn, want hier zijn al priesters die offers brengen volgens de voorschriften van de Wet.

⁵ Zij vereren een kopie, een schaduw van de hemelse werkelijkheid. Daarom is tegen Mozes gezegd, toen hij de tabernakel zou inrichten: "Zorg ervoor dat je alles maakt volgens het voorbeeld dat op de berg aan je is getoond."

⁶ In feite heeft Jezus een belangrijker taak gekregen, als bemiddelaar van een beter verbond dat gebaseerd is op betere beloften.

⁷ Als met het eerste verbond niets mis zou zijn, dan zou er geen reden zijn om naar iets anders te zoeken.

⁸ Maar God berispt de Israëlieten met de woorden: "Er komt een tijd, zegt de Heer, dat Ik een nieuw verbond sluit met het volk van Israël en met het volk van Juda.

⁹ Het zal niet zijn zoals het verbond dat Ik met hun voorouders sloot, toen Ik hen bij de hand nam om hen uit Egypte weg te leiden. Zij hebben dat verbond niet nageleefd en daarom heb Ik Me van hen afgekeerd, zegt de Heer.

¹⁰ Maar dit is het verbond dat Ik met het volk Israël zal sluiten, zegt de Heer: Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen en in hun hart schrijven; Ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn.

¹¹ Niemand zal zijn volksgenoot meer hoeven onderrichten of tegen zijn verwanten hoeven zeggen: 'Leer de Heer kennen', want iedereen – van de geringste tot de aanzienlijkste – zal Mij kennen.

¹² Ik zal hun wandaden vergeven en niet langer aan hun zonden denken.”

¹³ Door dit verbond nieuw te noemen, heeft Hij het eerste verouderd verklaard, en wat verouderd is en zijn tijd heeft gehad, zal spoedig verdwijnen.

9

¹ Het eerste verbond bevatte voorschriften voor de rituelen en ook een aards heiligdom.

² Er werd namelijk een tabernakel ingericht en in de voorste ruimte daarvan stonden de kandelaar en de tafel met het gewijde brood; deze ruimte wordt het Heilige genoemd.

³ Achter het tweede gordijn bevond zich een tweede ruimte; deze wordt het Allerheiligste genoemd.

⁴ Hier stonden het gouden reukofferaltaar en de Ark van het Verbond. De Ark was volledig met goud overtrokken en bevatte een kruik met manna, de staf van Aäron die gebloeid had en de schrijftabletten met de tekst van het verbond.

⁵ Boven de ark bevonden zich de cherubs; zij staan symbool voor Gods hemelse pracht. Hun vleugels overschaduwden het deksel van de ark, dat symbool staat voor de verzoening. Maar op deze zaken kunnen we nu niet dieper ingaan.

⁶ In de aldus ingerichte tabernakel gingen de priesters keer op keer de eerste ruimte binnen om de rituelen uit te voeren.

⁷ Enkel de hogepriester ging de tweede ruimte binnen; dat gebeurde eenmaal per jaar. Hij nam altijd bloed mee, dat hij offerde voor zichzelf en voor de zonden die het volk had begaan zonder het te beseffen.

⁸ Hiermee maakt de Heilige Geest duidelijk dat de toegang tot het ware heiligdom nog niet is opengesteld zolang de eerste tabernakel nog dienstdoet.

⁹ De eerste tabernakel staat symbool voor wat er vandaag gebeurt: er worden allerlei offers gebracht, maar die kunnen het geweten van de persoon die de offers brengt niet volkomen zuiveren.

¹⁰ De voorschriften betreffen enkel uiterlijke zaken – voedsel, drank en verschillende rituele wassingen – en ze blijven van kracht tot het tijdstip waarop een nieuw stelsel wordt ingevoerd.

¹¹ Maar nu is Christus verschenen, als hogepriester van het goede dat zou komen. Hij is de betere, volmaakte tabernakel doorgegaan, die niet door mensenhanden is gemaakt en niet tot deze schepping behoort.

¹² Hij heeft onze redding bewerkstelligd door eens en voor altijd het heiligdom binnen te gaan – niet met bloed van bokken en jonge stieren maar met zijn eigen bloed.

¹³ Het bloed van bokken en stieren en de besprenkeling met de as van een jonge koe reinigen wie lichamelijk onrein is.

¹⁴ Maar het bloed van Christus – Hij die zich door middel van de eeuwige Geest aan God aanbood als een smetteloos offer – zuivert ons geweten van het gedrag dat tot de dood leidt, zodat we de levende God kunnen dienen.

¹⁵ Daarom is Christus de bemiddelaar van een nieuw verbond en mogen zij die geroepen zijn, de beloofde eeuwige erfenis ontvangen. Hij is namelijk gestorven om ons te verlossen van de overtredingen die onder het eerste verbond zijn begaan.

¹⁶ Een testament vereist dat de dood van de erflater wordt vastgesteld.

¹⁷ Het testament kan pas worden uitgevoerd wanneer de erflater gestorven is; het wordt niet uitgevoerd zolang hij nog in leven is.

¹⁸ Daarom is ook het eerste verbond niet ingegaan zonder dat er bloed is gevloeid.

¹⁹ Nadat Mozes alle geboden die onder de Wet vallen aan heel het volk had verkondigd, nam hij het bloed van jonge stieren en bokken, samen met water, felrode wol en hyssop, en besprenkelde daarmee zowel de boekrol zelf als heel het volk,

²⁰ terwijl hij zei: “Dit is het bloed van het verbond dat Hij aan jullie oplegt.”

²¹ Met dat bloed besprenkelde Mozes ook de tabernakel en alle voorwerpen die voor de rituelen werden gebruikt.

²² De Wet stipuleert dat bijna alles met bloed moet worden gereinigd en dat er geen vergeving is zonder dat er bloed wordt vergoten.

²³ De kopieën van wat zich in de hemel bevindt

moesten dus op deze wijze worden gereinigd, maar voor de hemelse zaken waren betere offers nodig.

²⁴ Het heiligdom dat Christus is binnengegaan was geen door mensen gemaakte kopie van het ware heiligdom, maar de hemel zelf. Daar is Hij namens ons voor God verschenen.

²⁵ Ook hoeft Hij zichzelf niet steeds opnieuw te offeren, zoals de hogepriester die ieder jaar het Allerheiligste binnenging met het bloed van een dier.

²⁶ Anders had Christus sinds het begin van de wereld vele malen moeten lijden. Nee, Hij is eenmalig verschenen, aan het einde van de tijd, om met de zonde komaf te maken door zichzelf te offeren.

²⁷ Het staat vast dat mensen eenmaal moeten sterven en vervolgens het Oordeel moeten ondergaan.

²⁸ En het is even zeker dat Christus, die zichzelf eenmalig heeft geofferd om de zonden van velen op zich te nemen, een tweede maal zal verschijnen; niet om de zonde op zich te nemen maar om de mensen die naar Hem uitkijken te redden.

10

¹ De Wet toont slechts een schaduw van de goede dingen die komen, niet hun ware gedaante. Wie God wil benaderen, kan daarom niet volkomen worden vergeven op basis van de offers die ieder jaar opnieuw worden gebracht.

² Anders zouden de mensen wel gestopt zijn met die offers; ze zouden dan eens en voor altijd

vergeven zijn en zich dus niet meer schuldig voelen over hun zonden.

³ Maar in feite vormen die offers een jaarlijkse herinnering aan hun zonden.

⁴ Het bloed van stieren en bokken kan geen zonden uitwissen.

⁵ Daarom zei Christus, toen Hij naar de wereld kwam: "U wilde geen offers en geschenken, maar U heeft Mij een lichaam geschonken.

⁶ U verheugde zich niet over brand- en schuldoffers.

⁷ Toen zei Ik: Hier ben Ik; Ik ben gekomen om te doen wat U wil, o God, zoals over Mij in de boekrollen staat."

⁸ Eerst zegt Hij: "U wilde geen offers en geschenken; U verheugde zich niet over brand- en reinigingsoffers", hoewel deze offers worden gebracht in overeenstemming met de Wet.

⁹ Vervolgens zegt Hij: "Hier ben Ik; Ik ben gekomen om te doen wat U wil." Hij schaft dus het eerste af om het tweede in te stellen.

¹⁰ Overeenkomstig Gods wil zijn wij dus eens en voor altijd zuiver gemaakt doordat Jezus Christus zijn lichaam heeft geofferd.

¹¹ Iedere andere priester staat dag na dag bij het altaar om keer op keer dezelfde offers te brengen, die echter nooit de zonden kunnen uitwissen.

¹² Jezus Christus bracht daarentegen één offer voor onze zonden en nam vervolgens plaats aan Gods rechterzijde.

¹³ Daar wacht Hij totdat zijn vijanden aan Hem onderworpen zijn.

¹⁴ Met een enkel offer heeft Hij voor altijd volkomen vergeving voor ons tot stand gebracht die zuiver zijn gemaakt.

¹⁵ Ook de Heilige Geest getuigt daarvan, want Hij zegt eerst:

¹⁶ “Dit is het verbond dat Ik na die tijd met hen zal sluiten, zegt de Heer: Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen en in hun hart schrijven,

¹⁷ Ik zal hun wandaden vergeven en niet langer aan hun zonden denken.”

¹⁸ En als de zonden zijn vergeven, hoeft er geen offer meer voor worden gebracht.

¹⁹ Broeders en zusters, omdat Jezus' bloed vergoten is, mogen we vrijmoedig het Allerheiligste binnengaan.

²⁰ Doordat Hij zijn lichaam offerde, verleende Hij ons toegang tot voorbij het tempelgordijn – tot het nieuwe leven.

²¹ Hij is hogepriester in Gods huis.

²² Laten we daarom God benaderen met een oprecht hart en in de zekerheid die het geloof ons biedt, met een hart dat – omdat het besprenkeld is – vrij is van zondebesef, en met een lichaam dat met zuiver water is gewassen.

²³ Laten we onverminderd trouw blijven aan onze getuigenis over de verwachting waarin wij leven. We weten immers dat Hij die beloofd heeft, trouw is.

²⁴ Laten we ook bedenken hoe we elkaar kunnen aanmoedigen om liefdevolle, goede daden te doen.

²⁵ En laten we niet van onze samenkomsten wegblijven – zoals de gewoonte van sommigen is

– maar elkaar nog meer aanmoedigen, vooral nu jullie de Dag van de Heer zien naderen.

²⁶ Want als we bewust blijven zondigen nadat we de waarheid hebben leren kennen, is er geen offer meer waarmee we vergeving van zonden kunnen verkrijgen.

²⁷ Dan kunnen we enkel nog angstig wachten op het Oordeel en op het laaiende vuur dat Gods vijanden zal verteren.

²⁸ Wie de Wet van Mozes afwees, werd zonder pardon omgebracht op basis van de verklaringen van twee of drie getuigen.

²⁹ Maar wie de Zoon van God minacht, wie respectloos omgaat met het bloed van het verbond waardoor zijn schuld is weggenomen, wie de Geest die hem genade heeft verleend beledigt, verdient een veel zwaardere straf.

³⁰ We weten immers Wie het is die heeft gezegd: “Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden”, en ook: “de Heer zal het oordeel over zijn volk vellen.”

³¹ Het is vreselijk om in de handen te vallen van de God die leeft.

³² Denk terug aan vroeger, toen God jullie de ogen had geopend, toen jullie standhielden ondanks het zware leed dat jullie moesten doorstaan.

³³ Soms werden jullie in het openbaar beledigd en mishandeld, soms verleenden jullie bijstand aan wie zo behandeld werd.

³⁴ Jullie leefden mee met wie gevangen zat en jullie aanvaardden blijmoedig dat je bezittingen werden afgenomen, in het besef dat jullie beschikken over een beter, blijvend bezit.

³⁵ Laat je vrijmoedigheid dus niet varen, want die zal volop worden beloond.

³⁶ Jullie hebben volharding nodig om – na te hebben gedaan wat God van je wil – het beloofde te ontvangen.

³⁷ Immers: “Nog heel even, dan komt Hij die zal komen; Hij zal niet lang meer wegblijven.

³⁸ Wie in mijn ogen rechtvaardig is, zal het leven ontvangen door middel van het geloof, maar als iemand afhaakt, ben Ik ontevreden over hem.”

³⁹ Wij behoren niet tot de mensen die afhaken en ten onder gaan, maar tot diegenen die geloven en zo het leven bemachtigen.

11

¹ Geloof is zeker zijn van hetgeen we verwachten, overtuigd zijn van zaken die we niet zien.

² Het is om hun geloof dat onze voorouders werden geprezen.

³ Door het geloof begrijpen wij dat het heelal is gemaakt doordat God sprak, en dat het zichtbare dus is ontstaan uit het niet-zichtbare.

⁴ Door zijn geloof bracht Abel een offer aan God dat gepaster was dan dat van Kaïn. Wegens zijn geloof werd hij rechtvaardig verklaard: God aanvaardde wat Abel Hem gaf. En door zijn geloof spreekt Abel nog altijd, hoewel hij dood is.

⁵ Door zijn geloof werd Henoch weggenomen, zodat hij niet moest sterven. Hij bleek onvindbaar, want God had hem weggenomen.

Vooraleer hij werd weggenomen, had God verklaard dat Hij tevreden over hem was.

⁶ Als wij niet geloven, kan God onmogelijk tevreden over ons zijn, want wie Hem wil benaderen moet geloven dat Hij bestaat en dat Hij beloont wie Hem zoekt.

⁷ Door zijn geloof bouwde Noach, toen hij werd gewaarschuwd over een gevaar dat nog niet zichtbaar was, uit eerbied voor God de ark waarin zijn gezin gered zou worden. Zo veroordeelde hij de wereld en kreeg hij deel aan de vrijspraak van schuld op grond van het geloof.

⁸ Door zijn geloof vertrok Abraham, toen hij werd geroepen, gehoorzaam naar een plaats die God hem en zijn erfgenamen zou geven. Hij vertrok zonder te weten waarheen.

⁹ Door zijn geloof verbleef hij als vreemdeling in het land dat hem beloofd was. Hij woonde in tenten, net als Isaak en Jakob, zijn erfgenamen op wie deze belofte ook van toepassing was.

¹⁰ Hij keek namelijk uit naar de stad met fundamenten – de stad waarvan God de architect en de bouwer is.

¹¹ Door haar geloof kon Sara zwanger worden, hoewel ze daar reeds te oud voor was; zij vertrouwde er namelijk op dat God zijn belofte zou waarmaken.

¹² Daardoor kreeg één man, die al bijna dood was, zoveel afstammelingen als er sterren aan de hemel staan – een nageslacht zo ontelbaar als het zand op het zeestrand.

¹³ Al deze mensen zijn vol geloof gestorven; ze hebben niet ontvangen wat hun was be-

loofd, maar ze zagen het van ver, verwelkomden het, verheugden zich erop en erkenden dat ze vreemdelingen waren die niet op aarde thuishoorden.

¹⁴ Door die erkenning maakten ze duidelijk dat ze op zoek waren naar een thuis.

¹⁵ Daarmee bedoelden ze niet het land waaruit ze afkomstig waren, want dan hadden ze gewoon kunnen terugkeren als ze heimwee hadden.

¹⁶ Nee, ze verlangden naar een betere thuis, in de hemel. Daarom schaamt God zich er niet voor hun God te worden genoemd. Hij heeft zelfs een stad voor hen gebouwd.

¹⁷ Door zijn geloof was Abraham bereid Isaak – zijn enige zoon, die God hem had beloofd en die hij van Hem had ontvangen – te offeren toen God hem op de proef stelde.

¹⁸ Er was tegen Abraham gezegd: “De afstammelingen van Isaak zullen jouw afstammelingen worden genoemd”.

¹⁹ Abraham was ervan overtuigd dat God de doden tot leven kon wekken en hij kreeg Isaak bij wijze van spreken uit de dood terug.

²⁰ Door zijn geloof sprak Isaak zegeningen over Jakob en Esau uit met betrekking tot de toekomst.

²¹ Door zijn geloof sprak Jakob, toen hij op sterven lag, zegeningen uit over de twee zonen van Jozef en aanbad hij God, steunende op de knop van zijn staf.

²² Door zijn geloof sprak Jozef, tegen het einde van zijn leven, over de uittocht van het volk Israël uit Egypte en gaf hij aan wat er met zijn stoffelijk overschot gedaan moest worden.

²³ Door hun geloof konden de ouders van Mozes hem na zijn geboorte drie maanden lang verborgen houden; zij zagen dat hij een bijzonder kind was en waren niet bang voor de bevelen van de farao.

²⁴ Door zijn geloof weigerde Mozes, toen hij volwassen was geworden, door te gaan voor de zoon van Farao's dochter.

²⁵ Hij besloot dat hij liever slecht werd behandeld, samen met Gods volk, dan te genieten van het tijdelijke plezier dat de zonde biedt.

²⁶ Hij beschouwde het lijden van de Messias als waardevoller dan de rijkdom van Egypte, omdat hij uitkeek naar de beloning.

²⁷ Door zijn geloof verliet hij Egypte zonder bang te zijn voor de woede van de farao; hij hield vol, alsof hij Hem had gezien die men niet kan zien.

²⁸ Door zijn geloof stelde hij het Pesach in; hij liet de deurposten met bloed bestrijken opdat de engel die de dood brengt de eerstgeboren kinderen van de Israëlieten zou sparen.

²⁹ Door hun geloof trokken de Israëlieten door de Rode Zee alsof het droog land was, maar toen de Egyptenaren dat ook probeerden verdronken zij.

³⁰ Door het geloof zijn de muren van Jericho ingestort nadat de Israëlieten er zeven dagen lang omheen waren getrokken.

³¹ Door haar geloof werd Rachab, de prostituee die gastvrijheid had verleend aan de verkenners, gespaard toen haar ongehoorzame stadsgenoten werden omgebracht.

³² Wat zal ik nog meer vertellen? Het ontbreekt mij aan tijd om te vertellen over Gideon, Barak, Simson, Jefta, David, Samuel en de profeten.

³³ Zij hebben door hun geloof koninkrijken verslagen, het recht toegepast, en verkregen wat hen beloofd was. Ze hebben leeuwenmuilen toegeklemd,

³⁴ laaiende vuren gedoofd en zijn aan de dood door het zwaard ontsnapt. Hun zwakheid werd kracht, ze werden sterk in de strijd en verjoegen vijandelijke legers.

³⁵ Vrouwen kregen hun doden terug doordat die verrezen. Anderen werden gemarteld en weigerden hun invrijheidstelling, om zo iets beters te bemachtigen, namelijk hun verrijzenis.

³⁶ Weer anderen kregen te maken met vernedering en geseling, zelfs met arrestatie en gevangenschap.

³⁷ Ze werden gestenigd, doormidden gezaagd of met het zwaard omgebracht; ze zwierven rond in schapenvachten en geitenvellen; ze leden gebrek en werden vervolgd en mishandeld.

³⁸ Ze waren te goed voor deze wereld; ze dwaalden rond in woestijnen en in de bergen; ze leefden in grotten en holen onder de grond.

³⁹ Al deze mensen werden wel geprezen om hun geloof, maar hebben niet ontvangen wat hun was beloofd.

⁴⁰ Omdat God iets beters voor ons had voorzien, konden zij, zonder ons, de vervulling van Gods belofte nog niet meemaken.

12

¹ Zoals we hebben gezien, worden we omringd door een grote menigte getuigen. Laten we ons daarom ontdoen van elke last die ons hindert, meer bepaald de zonde, en vastbesloten de we-dren lopen die voor ons ligt.

² Laten we daarbij onze blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof. Wegens de vreugde die voor Hem lag, verdroeg Hij het kruis, zonder zich om de schande te bekommeren, en nam Hij plaats aan Gods rechterzijde, op de troon.

³ Bedenk hoeveel tegenstand van zondaars Hij heeft verdragen; zo verlies je niet de moed en de wilskracht.

⁴ In jullie worsteling met de zonde hebben jullie nog niet weerstand geboden tot het uiterste.

⁵ Zijn jullie vergeten hoe God jullie aanspoort als zijn zonen? “Mijn zoon, neem de terechtwijzing door de Heer niet te licht op, raak niet ontmoedigd wanneer je door Hem wordt vermaand.

⁶ Want de Heer wijst terecht wie Hij liefheeft; Hij bestraft ieder die Hij als zijn zoon aanvaardt.”

⁷ Wat jullie moeten doorstaan is bedoeld als terechtwijzing. God behandelt jullie als zonen. En welke zoon wordt niet door zijn vader terechtgewezen?

⁸ Als jullie niet zouden worden terechtgewezen, dan zouden jullie onwettige kinderen zijn, geen erkende zonen.

⁹ Bovendien, als we zelfs onze aardse vaders respecteerden toen die ons terechtwezen, dan

moeten we ons des te meer schikken naar onze hemelse Vader en zo het leven bemachtigen.

¹⁰ Onze aardse vaders hebben ons korte tijd naar best vermogen terechtgewezen, maar Hij doet het voor onze bestwil, opdat wij deel mogen krijgen aan zijn heiligheid.

¹¹ Alle terechtwijzing lijkt op het moment zelf geen vreugde maar verdriet op te leveren, maar naderhand levert het voor wie ervan leert een oogst van vrede en rechtvaardigheid op.

¹² Versterk dus je slappe handen en knikkende knieën,

¹³ en bewandel rechte paden, zodat je niet nog zwakker maar gezonder wordt.

¹⁴ Streef naar vrede met alle mensen en naar een zuiver leven; wie dat niet doet, zal immers de Heer niet onder ogen kunnen komen.

¹⁵ Zie erop toe dat niemand Gods genade loslaat en uitgroeit van een bittere scheut tot een gifplant die velen kwelt en besmet.

¹⁶ Laat dus niemand bij jullie zich bezighouden met seksueel wangedrag of goddeloos gedrag, zoals Esau, die voor een enkele maaltijd zijn eigen erfrecht als oudste zoon verkocht.

¹⁷ Zoals jullie weten werd hij later afgewezen, toen hij de zegen probeerde te bemachtigen; hij kon geen manier vinden om het gebeurde ongedaan te maken, hoewel hij er onder tranen naar zocht.

¹⁸ Jullie zijn niet genaderd tot iets tastbaars – een berg die in brand staat en in duisternis gehuld is en waar het dondert en stormt.

¹⁹ Er schalt geen trompet en er klinkt geen stem zoals destijds, toen zij die het hoorden smeekten om niet langer te worden toegesproken.

²⁰ Zij vonden hetgeen hun werd opgelegd ondraaglijk, want zelfs een dier dat de berg zou aanraken, moest worden gestenigd.

²¹ Wat zij zagen was zo angstwekkend dat Mozes zei: "Ik sidder van angst".

²² Nee, jullie zijn genaderd tot de berg Sion, de stad van de God die leven geeft, het hemelse Jeruzalem, een bijeenkomst van ontzaglijk veel engelen,

²³ een feestelijk samenzijn van mensen die het eerstgeboorterecht hebben ontvangen, die in de hemel zijn ingeschreven. Jullie zijn genaderd tot God, de rechter van alle mensen, en tot de geesten van hen die met God in het reine zijn en de volmaaktheid hebben bereikt.

²⁴ Jullie zijn genaderd tot Jezus, de bemiddelaar van het nieuwe verbond, en tot het zuiverende bloed dat duidelijker spreekt dan het bloed van Abel.

²⁵ Zie erop toe dat je niet weigert te luisteren naar de God die spreekt. Want als anderen niet zijn ontkomen toen ze weigerden te luisteren naar de God die hen waarschuwde op aarde, dan zullen wij zeker niet ontkomen als wij weigeren te luisteren naar de God die ons waarschuwt vanuit de hemel.

²⁶ Destijds deed zijn stem de aarde beven, maar nu heeft Hij beloofd: "Nog eenmaal zal Ik niet enkel de aarde maar ook de hemel doen beven".

²⁷ Dit "nog eenmaal" duidt erop dat hetgeen geschapen is door die beving zal vergaan, zodat

enkel het onwankelbare overblijft.

²⁸ Laten we, nu we een onwankelbaar koninkrijk ontvangen, onze dankbaarheid tonen door God te aanbidden op een wijze die Hij goedkeurt: met eerbied en ontzag.

²⁹ Immers: onze God "is als een vuur dat alles verteert".

13

¹ Laten wij, als broeders en zusters, elkaar liefdevol blijven behandelen.

² Laten we ook gastvrij blijven voor vreemden, want zo hebben sommigen zonder het te beseffen gastvrijheid betoond aan engelen.

³ Bekommer je om de gevangenen alsof je samen met hen gevangen zit, en om wie mishandeld wordt alsof het je eigen lichaam betreft.

⁴ Laat bij iedereen het huwelijk in ere worden gehouden; deel het bed enkel met je huwelijkspartner, want God zal de mensen die overspelig en ontuchtig zijn veroordelen.

⁵ Houd je leven vrij van geldzucht; wees tevreden met hetgeen je hebt, want Hij heeft gezegd: "Ik zal je nooit alleen laten, Ik zal je nooit negeren."

⁶ Daarom kunnen we vol goede moed zeggen: "De Heer is mijn helper, ik ben niet bang; wat zouden mensen mij kunnen aandoen?"

⁷ Denk aan jullie voormalige leiders, zij die de boodschap van God aan jullie hebben doorgegeven. Overweeg hoe ze hebben geleefd en hoe ze zijn gestorven en neem een voorbeeld aan hun geloof.

⁸ Jezus Christus is gisteren en vandaag en voor altijd dezelfde.

⁹ Laat je niet van de wijs brengen door allerlei vreemde leer. Het is goed voor het hart om te worden gesterkt door genade, maar zij die van voedingsregels hetzelfde verwachtten hebben daar geen baat bij gevonden.

¹⁰ Wij hebben een altaar waarvan zij die in de tabernakel dienstdoen niet mogen eten.

¹¹ De kadavers van de dieren waarvan het bloed door de hogepriester het heiligdom werd binnengebracht, werden buiten het kamp verbrand.

¹² Ook Jezus is buiten de stadspoort gestorven, om met zijn eigen bloed de schuld van het volk weg te nemen.

¹³ Laten wij dus het tentenkamp verlaten en ons bij Hem voegen, om te delen in de schande die Hij droeg.

¹⁴ Wij hebben hier geen blijvende woonplaats, wij kijken uit naar de toekomstige stad.

¹⁵ Laten we dus met Jezus' hulp voortdurend onze dankgebeden aan God offeren – zij zijn de vrucht van lippen die belijden dat we bij Hem horen.

¹⁶ En laten we niet nalaten goed te doen en elkaar te helpen, want dat is het soort offer waarover God tevreden is.

¹⁷ Heb vertrouwen in je leiders: aanvaard hun gezag. Het is hun taak om over jullie ziel te waken en ze zullen daarvoor verantwoording moeten afleggen. Zorg er dus voor dat ze hun taak met vreugde kunnen uitvoeren en bezorg hun geen

verdriet, want bij dat laatste zouden jullie geen baat hebben.

¹⁸ Bid voor ons; wij hebben er vertrouwen in dat ons geweten zuiver is, want we proberen ons in alle opzichten goed te gedragen.

¹⁹ In het bijzonder spoor ik jullie aan te blijven bidden dat ik spoedig opnieuw bij jullie zal kunnen komen.

²⁰ De God die vrede geeft, heeft de grote schaapherder, onze Heer Jezus, uit de dood teruggebracht door het bloed van het eeuwig verbond.

²¹ Ik wens jullie toe dat Hij jullie zal voorzien van al het goede dat jullie nodig hebben om te doen wat Hij wil, en dat Hij door middel van Jezus Christus in jullie leven zal doen wat Hem bevalt. Hem komt voor eeuwig en altijd de eer toe. Amen.

²² Broeders en zusters, ik heb jullie in het kort geschreven om jullie aan te moedigen. Neem deze brief ter harte!

²³ Hierbij laat ik jullie weten dat onze broeder Timoteüs is vrijgelaten. Als hij spoedig komt, zal ik samen met hem bij jullie op bezoek komen.

²⁴ Groet al jullie leiders. De christenen in Italië groeten jullie.

²⁵ Ik wens jullie allen Gods genade toe.

Gods Boek **Bible Translation in Dutch (Belgium)**

copyright © Operation Mobilization International

Language: Nederlands

Dialect: Belgian

Contributor: Operation Mobilization International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 May 2025 from source files dated 17 May 2025

8366810d-f218-521d-9191-2a4af3f34131